

Eindrapportage jaarrond vleermuisonderzoek Camping De Priem te Zundert

Oktober 2025
Maasarend, Praktisch in ecologie
In opdracht van:
Kragten

Eindrapportage jaarrond vleermuisonderzoek Camping De Priem te Zundert

Opdrachtgever:

Kragten
Schoolstraat 8
6049 BN Herten
Contactpersoon:

Opdrachtnemer:

Maasarend, Praktisch in ecologie
Baksweer 203
4941 LJ Raamsdonksveer
06-38193232
@maasarend.nl
www.maasarend.nl

Projectgegevens:

Projectnummer: 2025-092
Datum: 21 oktober 2025

Auteur:

 BSc

Kwaliteitscontrole:

 BSc

Inhoud

1.	Inleiding, doel en werkwijze onderzoek	1
	Werkwijze onderzoek	2
2.	Projectgebied en voorgenomen ontwikkelingen	4
3.	Resultaten onderzoek.....	6
4.	Conclusies en advies.....	10
	4.1 Conclusie.....	10
	4.2 Advies.....	11
	Literatuur.....	12

1. Inleiding, doel en werkwijze onderzoek

De initiatiefnemer is voornemens om Camping De Priem, gelegen aan de Rucphenseweg te Zundert, opnieuw in te richten en ter plaatse een recreatiepark te ontwikkelen.

Kragten heeft aan Maasarend, Praktisch in ecologie gevraagd om een ecologische quickscan uit te voeren (Maas, Ecologische quickscan Camping De Priem te Zundert, 2023). Het doel van een ecologische quickscan is om inzicht te krijgen in de aanwezigheid van beschermde gebieden, beschermde soorten flora en fauna en beschermde houtopstanden. Tevens diende dit onderzoek om te toetsen of er bij een ruimtelijke ontwikkeling kans is op overtreding van de Wet natuurbescherming (Rijksoverheid, 2017).

In 2024 heeft er een actualisatie plaats gevonden van de uitgevoerde ecologische quickscan (Maas, Actualisatie ecologische quickscan Camping De Priem te Zundert, 2024) onder de vanaf 2024 geldende Omgevingswet (Rijksoverheid, 2025).

Uit de ecologische quickscan van 2024 kwam naar voren dat er voor vleermuizen aanvullend onderzoek noodzakelijk was, indien er bomen met holtes gekapt zouden worden. Op het moment van schrijven van deze quickscan rapportage was nog niet bekend dat het horecagebouw gesloopt zou worden. Tijdens de quickscan zijn hier wel geschikte invliegopeningen aangetroffen, waardoor bij sloop van dit gebouw deze eveneens in het onderzoek diende te worden meegenomen. Tevens is er geadviseerd vanuit de Omgevingsdienst Midden- en West-Brabant (OMWB) om ook de laagbouw chalets te onderzoeken op de aanwezigheid van gebouwbewonende vleermuizen.

Naar aanleiding van een in november 2024 uitgevoerd endoscooponderzoek is er besloten om een jaarrond vleermuis onderzoek uit te voeren, conform het Vleermuisprotocol 2021 (Netwerk Groene Bureau's en Zoogdiervereniging, 2025) bij het horecagebouw.

Tijdens het eerste avondonderzoek in de kraamperiode van vleermuizen, op 19 mei 2025, is er door de twee onderzoekers besloten dat het onderzoek moest worden opgeschaald. Er werd duidelijk zwermgedrag vastgesteld van gewone dwergvleermuis bij één van de hogere chalets op het terrein. De vervolgonderzoeken zijn tijdens de kraamperiode uitgevoerd met vijf onderzoekers.

Doel

Tijdens het uitgevoerde ecologische vooronderzoek konden eventuele negatieve effecten op vleermuizen niet worden uitgesloten. Het is een wettelijke verplichting om nader onderzoek te verrichten naar de mogelijke negatieve effecten van de ruimtelijke ingreep op deze soorten vleermuizen. Deze ecologische vervolgonderzoeken geven inzicht in de effecten van de ingreep op de gunstige staat van instandhouding van vleermuizen en geven het belang van het plangebied

voor deze soorten aan.

Kragten heeft Maasarend gevraagd de vervolgonderzoeken binnen het plangebied uit te voeren. De doelstelling hierbij is om in beeld te brengen op welke plaatsen, in welke periode, op welke wijze en voor welke functies het plangebied gebruikt wordt door vleermuizen.

Onderzoeksvragen

Aan de hand van het onderzoek worden de volgende onderzoeksvragen beantwoord:

- *Hebben vleermuizen verblijfplaatsen in het projectgebied?*
- *Heeft de uitvoering van de gewenste ruimtelijke ingreep een negatief effect op de gunstige staat van instandhouding van vleermuizen?*
- *Is de voorgenomen ruimtelijke ontwikkeling mogelijk vanuit de Omgevingswet?*

Werkwijze onderzoek

De vleermuisinventarisaties hebben plaatsgevonden gedurende de volgende data:

- 19 mei 2025: avondonderzoek kraamperiode vleermuizen;
- 26 mei 2025: ochtendonderzoek kraamperiode vleermuizen;
- 17 juni 2025: ochtendonderzoek kraamperiode vleermuizen;
- 12 juli 2025: ochtendonderzoek kraamperiode vleermuizen;
- 14 juli 2025: avondonderzoek vleermuizen;
- 23 augustus 2025: paaronderzoek vleermuizen;
- 22 september 2025: paaronderzoek vleermuizen.

(In verband met een aanpassing in maart 2025 van het Vleermuisprotocol 2021 voor meervleermuis, moesten er twee extra ochtendonderzoeken worden uitgevoerd om te voldoen aan de regels voor het Vleermuisprotocol 2021 in gebieden waar meervleermuis wordt verwacht (Vleermuisvakberaad Netwerk Groene Bureaus, Zoogdiervereniging, 2025).)

Hierbij is uitgegaan van de mogelijke aanwezigheid van de volgende soorten vleermuizen in het projectgebied:

- Baardvleermuis / Brandts vleermuis;
- Bosvleermuis;
- Franjestaart;
- Gewone dwergvleermuis;
- Gewone grootoorvleermuis;
- Laatvlieger;
- Meervleermuis;
- Rosse vleermuis;
- Ruige dwergvleermuis;
- Watervleermuis.

De nadruk van dit onderzoek lag bij het in kaart brengen van verblijfplaatsen van gebouwbewonende soorten, omdat de bomen behouden blijven. De boombewonende soorten zijn wel als extra meegenomen tijdens het onderzoek.

De inventarisaties naar vleermuizen zijn uitgevoerd conform de voorschriften uit het Vleermuisprotocol 2021 (Vleermuisvakberaad Netwerk Groene Bureaus, Zoogdiervereniging, 2025). In totaal kwam het aantal bezoeken tijdens de kraam- en zomerperiode (15 mei – 15 juli 2025) op twee avondonderzoeken van ieder 2,5 uur en drie ochtendonderzoeken van ieder 3 uur. Tijdens de paarperiode van vleermuizen zijn er twee onderzoeken uitgevoerd. Het eerste onderzoek was een paaronderzoek met de duur van 5 uur, het tweede onderzoek was een paaronderzoek met de duur van 3 uur. Gedurende deze onderzoeken is de aanwezigheid van en het functiegebruik door vleermuizen binnen het projectgebied geïnventariseerd, met de nadruk op verblijfplaatsen van gebouwbewonende soorten.

Het eerste onderzoek is uitgevoerd door twee onderzoekers, waarna het onderzoek is opgeschaald naar vijf onderzoekers in de kraamperiode. In de paarperiode van vleermuizen is het onderzoek uitgevoerd door drie onderzoekers. Iedere onderzoeker heeft gebruik gemaakt van de batdetector: Pettersson Ultrasound Detector D240x, een batlogger M2 van Elekon en een warmtebeeldcamera TK661 van Guide.

Het tweede onderzoek in de paarperiode van vleermuizen had conform het Vleermuisprotocol 2025 uitgevoerd moeten worden tot en met 15 september. De weersomstandigheden waren rond het geplande onderzoek niet conform de richtlijn. Hierdoor is er gekozen om het laatste onderzoek op 22 september uit te voeren, een week na de voorgeschreven datum. Betrokken ecooloog en één van haar collega's zijn beide zelfstandig vanger binnen het vleermuisvangsysteem. In de maand september is er tot 26 september 2025 gevangen voor meervleermuis samen met onze Nederlandse meervleermuisexpert Anne-Jifke Haarsma. Tijdens deze onderzoeken zijn er gps-zenders geplakt en daarbij kwam naar voren dat meervleermuizen in ieder geval tot eind september heen en weer vliegen en zwermen tussen het zomerverblijf en het winterverblijf. Weersomstandigheden hebben meer invloed op het gedrag van de meervleermuizen, dan een datum in een protocol.

Hierdoor is de betrokken ecooloog ervan overtuigd dat het een week later uitvoeren van het onderzoek naar verblijfplaatsen van meervleermuis geen probleem is en dat de keuze voor een dag met de juiste weersomstandigheden de juiste keuze is geweest.

2. Projectgebied en voorgenomen ontwikkelingen

Het projectgebied bevindt zich aan de Rucphenseweg te Zundert. De locatie maakt deel uit van de gelijknamige gemeente Zundert, in de provincie Noord-Brabant (Figuur 1).

Figuur 1 Locatie van het projectgebied.

Het projectgebied betreft een campingterrein met kampeerplaatsen voor zowel tenten als caravans. Naast de kampeerplaatsen zijn diverse voorzieningen aanwezig, zoals toiletgebouwen, een horecagelegenheid, een zwembad en een terrein met speeltoestellen.

Bij de entree aan de Rucphenseweg is, tegenover de horecagelegenheid, een woonhuis aanwezig van de eigenaren van het campingterrein.

De aanwezige kampeerplaatsen worden van elkaar gescheiden door hagen en struwelen. Het gehele campingterrein wordt omzoomd door bomenrijen. Aan de zuidoostzijde van het terrein zijn twee percelen aanwezig, die tot een jaar geleden in gebruik waren als tourvelden. Momenteel zijn deze percelen niet meer als zodanig in gebruik en worden regelmatig gemaaid. Bij de herontwikkeling worden deze percelen meegenomen en zullen onderdeel uit gaan maken van het recreatiepark. Deze percelen zijn in de huidige situatie onbebouwd en bestaan uit ruigte- en grasvegetatie, die in het afgelopen jaar is ontstaan. Op de onbebouwde percelen binnen het terrein zijn enkele depots van grond, takken en stobben aanwezig.

De initiatiefnemer is voornemens om het campingterrein opnieuw in te richten en ter plaatse een recreatiepark te ontwikkelen met vakantiehuisjes. Een exacte inrichting is op het moment van dit schrijven nog niet bekend.

Ten behoeve van de herinrichting worden de nog aanwezige caravans en andere opstallen, zoals toiletgebouwen verwijderd. Het horecagebouw wordt eveneens gesloopt. Omdat de exacte herinrichting momenteel nog niet bekend is, is niet duidelijk welke groenstructuren behouden zullen blijven of gerooid zullen worden. De uitgangspunten vanuit de initiatiefnemer hierbij zijn, dat groenstructuren met een hoge kwaliteit waar mogelijk behouden zullen blijven, evenals delen die tot het Natuurnetwerk Brabant behoren.

3. Resultaten onderzoek

In dit hoofdstuk worden de resultaten van de vleermuisinventarisaties gepresenteerd.

De veldonderzoeken voor vleermuizen zijn uitgevoerd op:

19 mei 2025: avondonderzoek kraamperiode vleermuizen;
26 mei 2025: ochtendonderzoek kraamperiode vleermuizen;
17 juni 2025: ochtendonderzoek kraamperiode vleermuizen;
12 juli 2025: ochtendonderzoek kraamperiode vleermuizen;
14 juli 2025: avondonderzoek vleermuizen;
23 augustus 2025: paaronderzoek vleermuizen;
22 september 2025: paaronderzoek vleermuizen.

(In verband met een aanpassing in maart 2025 van het Vleermuisprotocol 2021 voor meervleermuis, moesten er twee extra ochtendonderzoeken worden uitgevoerd om te voldoen aan de regels voor het Vleermuisprotocol 2021 in gebieden waar meervleermuis wordt verwacht (Vleermuisvakberaad Netwerk Groene Bureaus, Zoogdiervereniging, 2025).)

Tijdens deze inventarisaties zijn de volgende voor vleermuizen belangrijke functies binnen het projectgebied in beeld gebracht:

- Verblijfplaatsen gebouwbewonende soorten vleermuizen, als hoofddoel;
- Verblijfplaatsen boombewonende soorten vleermuizen, aanvullend;
- Foerageergebieden, aanvullend;
- Vliegroutes, aanvullend.

Hieronder worden, per functie, de bevindingen gepresenteerd.

Verblijfplaatsen

Tijdens de kraamperiode zijn er drie zomerverblijven vastgesteld van waarschijnlijk één en dezelfde gewone dwergvleermuis, in het horecagebouw bij de entree van het projectgebied (Figuur 2). Er is van één van deze zomerverblijven vastgesteld, dat deze tevens als paarverblijf werd gebruikt. Rondom het horecagebouw is nooit meer dan één gewone dwergvleermuis gezien of gehoord.

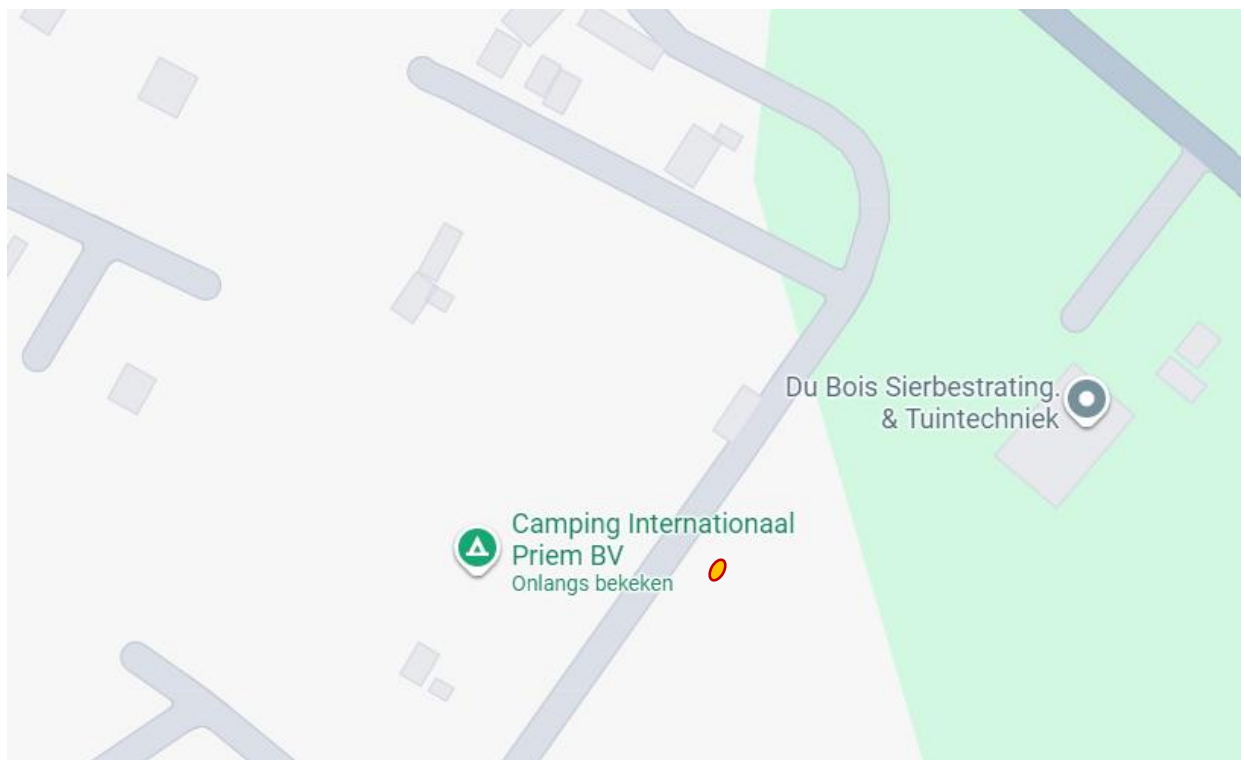
Er is een kraamverblijf van minimaal vijftien gewone dwergvleermuizen vastgesteld in één van de hogere chalets aan het begin van het park (Figuur 2). En er is het vermoeden van een tweede kraamverblijf van deze zelfde groep in een andere hogere chalet aan het begin van het park (Figuur 2). Daarbij zijn gewone dwergvleermuizen aantikkend waargenomen, maar is geen in- of uitvliegend dier vastgesteld.

Er is een paarverblijf van een ruige dwergvleermuis vastgesteld in een holte van een boom, die naar alle waarschijnlijkheid behouden blijft (Figuur 3).

Figuur 2 Verblijfplaatsen gewone dwergvleermuis, rond is zomerverblijf, met rode omranding is tevens paarverblijf. Blauw vierkant is vermoedelijk kraamverblijf, met rode omranding is bevestigd kraamverblijf (Google Maps, 2025).

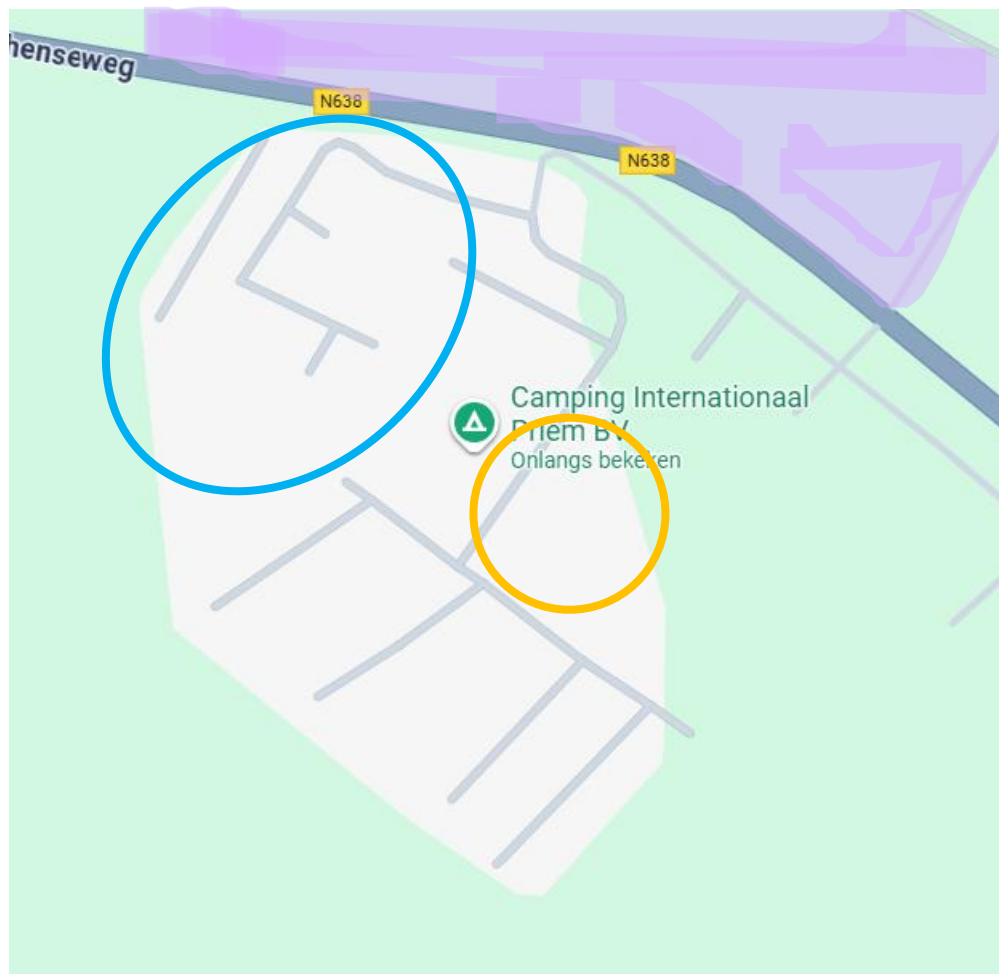
Figuur 3 Verblijf ruige dwergvleermuis, geel met rode omranding, die waarschijnlijk behouden blijft (Google Maps, 2025)

Foerageergebieden

Tijdens de kraamperiode is er een foerageergebied vastgesteld van gewone dwergvleermuis, van >20 dieren, boven het groen en rondom de bomen in het projectgebied.

Ook is er een foerageergebied van ruige dwergvleermuis vastgesteld in het projectgebied van minimaal 1 dier.

Buiten het projectgebied is er een foerageergebied van laatvlieger vastgesteld tijdens de periode van meikevers van ruim 15 dieren boven het kruidenrijke grasland.

Figuur 4 Foerageergebieden, gewone dwergvleermuis blauw, ruige dwergvleermuis geel, laatvlieger paars gearceerd. (Google Maps, 2025)

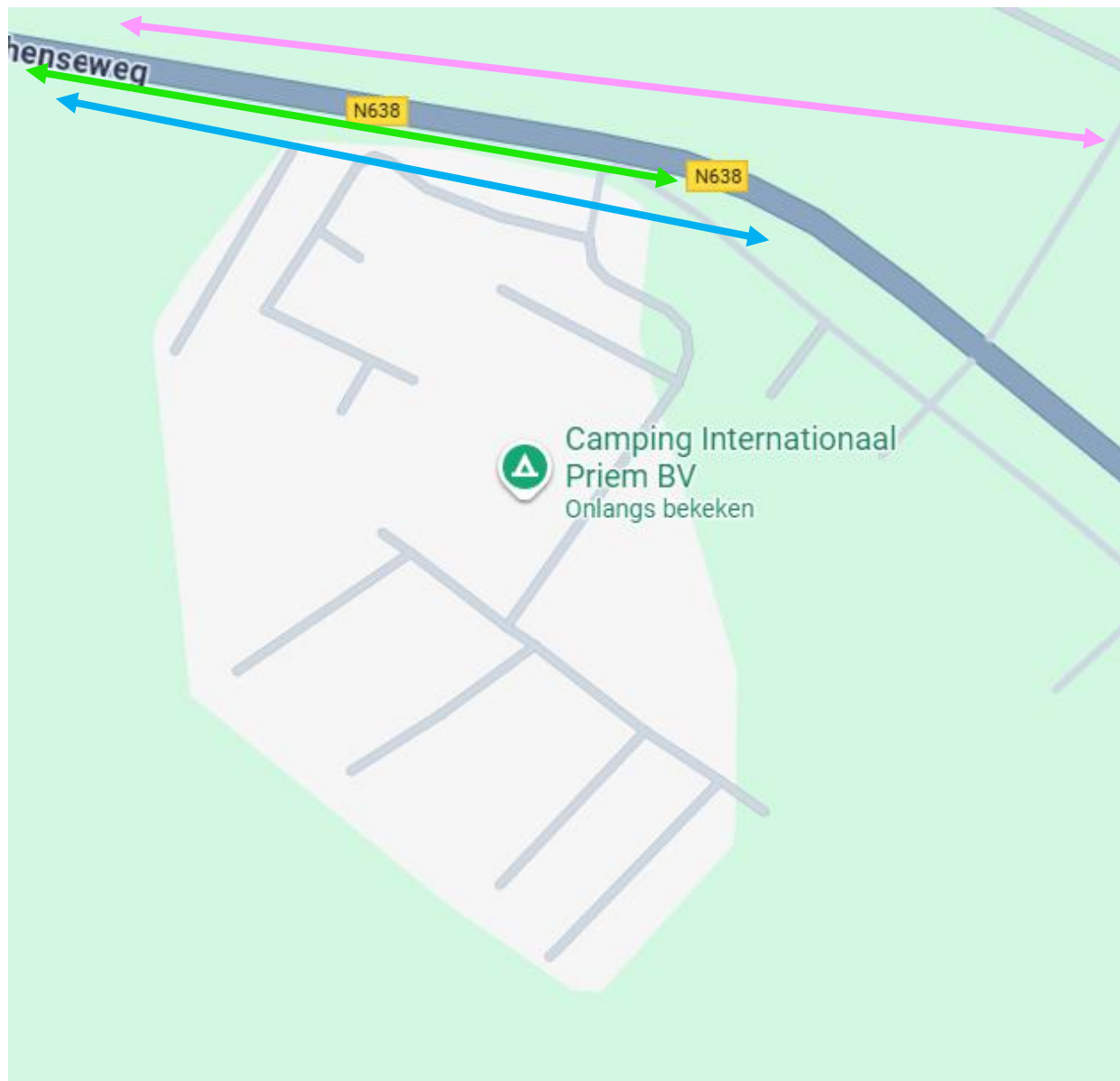
Vliegroutes

Aan de binnenzijde van de bomenrij gelegen aan de N638 loopt een vliegroute van gewone dwergvleermuizen, van minimaal 12 dieren. Deze dieren lijken niet afkomstig uit het projectgebied, maar vliegen aan het begin van de avond van oost naar west en in de ochtend van west naar oost.

Aan de zuidzijde van de N638, langs de bomenrij van onder andere Camping de Priem loopt een vliegroute van Rosse vleermuis, minimaal 6 dieren.

Aan de noordzijde van de N638, buiten het projectgebied, loopt een vliegroute van laatvlieger, minimaal 15 dieren. Tijdens de kraamperiode is er een vliegroute van minimaal 19 gewone dwergvleermuis vastgesteld langs de voorzijde van het pand bij noordenwind en aan de achterzijde bij zuiderwind (Figuur 4). Tijdens de paarperiode is er geen vliegroute vastgesteld van vleermuizen.

Figuur 5 Vliegroute gewone dwergvleermuis blauw, rosse vleermuis groen en laatvlieger lila (Google Maps, 2025).

Andere soorten vleermuizen zijn niet gezien of gehoord tijdens de onderzoeken.

4. Conclusies en advies

Vanuit de resultaten volgen in dit hoofdstuk de conclusies en adviezen.

4.1 Conclusie

In deze paragraaf worden de onderzoeksvragen beantwoord en daarmee de eindconclusie getrokken of de voorgenomen werkzaamheden kunnen worden uitgevoerd zonder overtreding van de Omgevingswet.

Onderzoeksvragen

Aan de hand van het onderzoek worden de volgende onderzoeksvragen beantwoord:

- *Maken vleermuizen gebruik van het projectgebied?*
- *Heeft de uitvoering van de gewenste ruimtelijke ingreep een negatief effect op de gunstige staat van instandhouding van vleermuizen?*
- *Is de voorgenomen ruimtelijke ontwikkeling mogelijk vanuit de Omgevingswet?*

Maken vleermuizen gebruik van het projectgebied?

Ja vleermuizen maken gebruik van het projectgebied. Er zijn drie zomerverblijven, waarvan één tevens paarverblijf, van een gewone dwergvleermuis in het horecagebouw. Daarnaast is er een kraamverblijf en een vermoedelijk kraamverblijf vastgesteld van gewone dwergvleermuis in twee hogere chalets.

In een boom is een paarverblijf van een ruige dwergvleermuis vastgesteld.

Heeft de uitvoering van de gewenste ruimtelijke ingreep een negatief effect op de gunstige staat van instandhouding van vleermuizen?

Ja de uitvoering van de gewenste ruimtelijke ingreep heeft een negatief effect op de gunstige staat van instandhouding van vleermuizen en in dit geval van gewone dwergvleermuizen.

Bij het verdwijnen van één, mogelijk twee, kraamverblijfplaatsen van gewone dwergvleermuis heeft dit negatieve gevolgen voor de lokale populatie gewone dwergvleermuizen.

Het verdwijnen van de drie zomerverblijven en tevens één paarverblijf van waarschijnlijk één gewone dwergvleermuis man, heeft nadelige gevolgen voor het individu, maar niet voor de gunstige staat van instandhouding van de populatie gewone dwergvleermuizen. Gewone dwergvleermuizen hebben doorgaans een netwerk van minimaal vijf verschillende verblijven (BIJ12, 2024). In dit geval komen er door de ingreep drie verblijven van dit netwerk te vervallen.

Is de voorgenomen ruimtelijke ontwikkeling mogelijk vanuit de Omgevingswet?

De voorgenomen ruimtelijke ontwikkeling is niet mogelijk vanuit de Omgevingswet. Er dient een vergunning flora en fauna activiteiten aangevraagd worden bij het bevoegd gezag van de Provincie Noord-Brabant middels het Omgevingsloket.nl voor overtreding van het volgende artikel in de Omgevingswet: Artikel 11.46 lid 1.b en 1.d van het

Besluit activiteiten leefomgeving (Bal) behorende bij de Omgevingswet (Rijksoverheid, 2024):

- b. het opzettelijk verstoren van dieren als bedoeld onder a;
- d. het beschadigen of vernielen van de voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren als bedoeld onder a”.

4.2 Advies

In deze paragraaf staat het advies omtrent vleermuizen en de benodigde vergunning flora en fauna activiteiten binnen de Omgevingswet.

Voor het aanvragen van een vergunning flora en fauna activiteiten is het noodzakelijk om eerst een ecologisch werkplan te maken, met daarin een planning, een juridische onderbouwing van de noodzaak van de werkzaamheden, een mitigatieplan voor de verblijven van gewone dwergvleermuis en een uitwerking van hoe de nieuwe situatie zo veel als mogelijk natuurinclusief wordt gerealiseerd.

Indien de vergunning wordt verleend door Omgevingsdienst Brabant Noord, wordt deze verstrekt met daarin eisen waaraan moet worden voldaan voor, tijdens en na de realisatie van het nieuwe plan.

Literatuur

BIJ12. (2024, april). *Kennisdocument Gewone dwergvleermuis (Pipistrellus pipistrellus)*. Opgehaald van BIJ12: <https://www.bij12.nl/wp-content/uploads/2024/04/Kennisdocument-Gewone-dwergvleermuis-versie-2.0.pdf>

Google Maps. (2025, oktober 21). Opgehaald van Google Maps: https://www.google.com/maps/place/Camping+Internationaal+Priem+B.V./@51.4947263,4.5996365,258m/data=!3m1!1e3!4m6!3m5!1s0x47c41bee20e7657f:0xaf0ede4ba907b83c!8m2!3d51.4935571!4d4.6012732!16s%2Fg%2F1td2t1nt?authuser=0&entry=tту&g_ep=EgoyMDI1MTAxNC4wIKXMDSOA

Maas, D. (2023). *Ecologische quickscan Camping De Priem te Zundert*. Raamsdonksveer: Maasarend, Praktisch in ecologie.

Maas, D. (2024). *Actualisatie ecologische quickscan Camping De Priem te Zundert*. Raamsdonksveer: Maasarend, Praktisch in ecologie.

Netwerk Groene Bureau's en Zoogdiervereniging. (2025). *Vleermuisprotocol 2021 met actualisatie meervleermuis*. Nijmegen: Netwerk Groene Bureau's en Zoogdiervereniging. Opgehaald van [Netwerkgroenebureaus.nl](https://www.netwerkgroenebureaus.nl): <https://www.netwerkgroenebureaus.nl/nieuws/368-vleermuisprotocol-2021-geactualiseerd-voor-de-meervleermuis-28-feb-2025>

Rijksoverheid. (2017, januari 1). *Wet Natuurbescherming*. Opgeroepen op augustus 14, 2023, van <http://wetten.overheid.nl/BWBR0037552/2018-07-01>

Rijksoverheid. (2025, mei 8). *Omgevingswet*. Opgehaald van [Rijksoverheid.nl](https://wetten.overheid.nl/BWBR0037885/2024-01-01): <https://wetten.overheid.nl/BWBR0037885/2024-01-01>

Vleermuisvakberaad Netwerk Groene Bureaus, Zoogdiervereniging. (2025). *Vleermuisprotocol 2021 met aanpassing meervleermuis*. Nijmegen: Vleermuisvakberaad Netwerk Groene Bureaus, Zoogdiervereniging.

